

02/12/2019

Γόρτυνος Ιερεμίας: “Για την Αγία Τριάδα”

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως](#)



ΙΕΡΑ ΚΑΤΗΧΗΣΗ (30 Νοεμβρίου 2019) εκ μέρους του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως, κ. Ιερεμίου, υπό το θέμα: “Για την Αγία Τριάδα”.

[ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ](#)

ΙΕΡΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ

Εβδομαδιαίο φυλλάδιο
ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

9. Για την Αγία Τριάδα (γ)

1. Συνεχίζουμε τα κηρύγματά μας, αδελφοί χριστιανοί, τα αναφερόμενα στην ορθόδοξη πίστη μας, με απλανή και σοφό διδάσκαλο τόν άγιο Ιωάννη τόν Δαμάσκηνο, τόν μεγάλο δογματολόγο της Έκκλησίας μας. Στο τελευταίο μάθημά του ό άγιος, από τό βιβλίο του «Έκδοσις άκριβής της Όρθοδόξου πίστεως», μάς μιλούσε για την Αγία Τριάδα. Πιο συγκεκριμένα, μάς μιλούσε για την γέννηση του Υιού από τόν Πατέρα, ή όποία είναι προαιώνια, άπαθής και δέν έγινε μέ την συνεργία άλλου προσώπου, γιατί έγινε από την θεία φύση. Καί δέν υπάρχει τίποτε άλλο σάν την θεία Ουσία, για νά ένωθει μαζί της.

2. Σήμερα ό άγιος Δαμασκηνός, αγαπητοί μου, συνεχίζοντας τόν λόγο του, μάς λέγει άλι για την προαιώνια γέννηση του Υιού από τόν Πατέρα, για νά μάθουμε καλά ότι δέν υπήρχε χρόνος, ούτε στιγμή, κατά τόν όποία δέν υπήρχε ό Υιός. Γιατί, τί Πατέρας θά ήταν ό Θεός, άν δέν είχε Υιό; Καί για νά δηλώσει αυτό τό συναιώνιο του Θεού Πατέρα μέ τόν Θεό Υιό ό άγιος Δαμασκηνός, χρησιμοποιεί αυτό τό άπλό, αλλά δυνατό παράδειγμα. Από την φωτιά, λέγει ό άγιος, προέρχεται τό φώς. Καί συνεχίζει λέγοντας: Όπως άκριβώς ή φωτιά και τό φώς, πού προέρχεται άπ' αυτήν, συνυπάρχουν άχώριστα, και δέν υπάρχει πρώτη ή φωτιά και έπειτα τό φώς, αλλά υπάρχουν και τά δύο μαζί, και όπως τό φώς, πού γεννιέται πάντοτε από την φωτιά, πάντοτε μένει σ' αυτήν και ποτέ δέν χωρίζεται, έτσι και ό Υιός γεννιέται από τόν Πατέρα και ποτέ δέν χωρίζεται άπ' αυτόν, αλλά πάντοτε μένει σ' αυτόν. Υπάρχει όμως ή έξης διαφορά: Τό φώς, πού γεννιέται από την φωτιά άχώριστα και μένει πάντοτε σ' αυτήν, δέν έχει δική του ύπόσταση παράλληλα προς την φωτιά, γιατί είναι φυσική ποιότητα της φωτιάς. Αλλά ό Υιός του Θεού, ό μονογενής, πού γεννήθηκε από τόν Πατέρα άχώριστα και άδιάστατα και μένει πάντοτε σ' αυτόν, έχει δική του ύπόσταση, παράλληλη προς την ύπόσταση του Πατέρα.

3. Ο Λόγος του Θεού επίσης λέγεται και «άπαύγασμα της δόξης» του (Έβρ. 1,3). Καί λέγεται έτσι, γιατί γεννήθηκε από τόν Πατέρα χωρίς την

συνεύρεση δύο όντων. Καί ακόμη λέγεται «ἀπαύγασμα» διότι γεννήθηκε με ἀπαθῆ καί ἄχρονο καί ἄρευστο καί ἀχώριστο τρόπο. Ἐπίσης λέγεται «Υἱός» καί «*χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ*», ἐπειδὴ εἶναι τέλειος καί ἐνυπόστατος καί ὁμοιος με τόν Πατέρα πέρα γιά πέρα, ἐκτός ἀπό τήν ἀγεννησία, πού ἔχει μόνο ὁ Πατέρας. Ἀκόμη ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ λέγεται «*μονογενής*» Υἱός, γιατί γεννήθηκε μόνος καί μόνο ἀπό τόν Πατέρα κατά μοναδικό τρόπο. Ἀλλή γεννήση δέν εἶναι ὁμοια με τήν γέννηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ οὔτε ὑπάρχει ἄλλος Υἱός τοῦ Θεοῦ. Καί τό Ἅγιο Πνεῦμα βέβαια ἐκπορεύεται ἀπό τόν Πατέρα, ὄχι ὁμως με τήν γέννηση, ἀλλά με τήν ἐκπόρευση. Πρόκειται γιά ἄλλο τρόπο ὑπάρξεως, ἀσύλληπτο καί ἄγνωστο τρόπο, ὅπως ἀκριβῶς εἶναι ἡ γέννηση τοῦ Υἱοῦ ἀπό τόν Πατέρα. Γι' αὐτό καί ὅσα ἔχει ὁ Πατέρας ἀνήκουν στό Ἅγιο Πνεῦμα, ἐκτός ἀπό τήν ἀγεννησία. Ἀλλά αὐτό δέν σημαίνει διαφορά οὐσίας μεταξύ Πατρός καί Ἁγίου Πνεύματος, γιατί ἔχουμε μόνο διαφορά τρόπου ὑπάρξεως. Σάν τόν Ἀδάμ, λέγει ὁ ἅγιος Δαμασκηνός: Ὁ Ἀδάμ, ἀγαπητοί μου, εἶναι ἀγέννητος, γιατί εἶναι δημιουργημα Θεοῦ καί δέν προήλθε ἀπό τήν γέννηση τῶν γονέων του, πού δέν εἶχε. Τό παιδί ὁμως τοῦ Ἀδάμ, ὁ Σήθ, εἶναι γεννητός, γιατί ἔγινε ἀπό τήν συνεύρεση αὐτοῦ καί τῆς γυναίκας του Εὐας. Ἡ Εὐα πάλι δέν γεννήθηκε, ἀλλά ἐκπορεύθηκε ἀπό τήν πλευρά τοῦ Ἀδάμ. Καί οἱ τρεῖς αὐτοί, ἄνθρωποι καί οἱ τρεῖς, ἔχουν ὁμως διαφορετικό τρόπο ὑπαρξης. Καί χρησιμοποιοῦνται λουπόν ἀπό τόν ἅγιο Δαμασκηνό ὡς μία παράσταση τῆς Ἁγίας Τριάδος: Ὁ Ἀδάμ ἀγέννητος, ὁ Σήθ γεννητός καί ἡ Εὐα ἐκπορευτή!

4. Καί ἕνα ἄλλο θέλω νά σᾶς πῶ σήμερα ἀπό τόν ἅγιο Δαμασκηνό, ἀδελφοί μου χριστιανοί: Στήν ὁμιλία μεταχειριστήκαμε δύο φορές τήν λέξη «ἀγέννητος». Τήν μιά γιά τόν Πατέρα Θεό καί τήν ἄλλη γιά τόν Ἀδάμ. Στήν πρώτη περίπτωση, πού ἡ λέξη ἀναφέρεται στόν Θεό, ὁ ἅγιος λέγει ὅτι πρέπει νά γράφεται με ἕνα νί (ἀγέΝητος), γιατί σημαίνει τόν ἄκτιστο. Καί ἄκτιστος εἶναι μόνο ὁ Θεός. Στήν δεύτερη ὁμως περίπτωση, πού ἡ λέξη ἀναφέρεται στόν ἄνθρωπο Ἀδάμ, πρέπει νά γράφεται με δύο νι (ἀγέΝΝητος), γιατί σημαίνει αὐτόν πού γεννήθηκε. Δέν γεννήθηκε βέβαια ὁ Ἀδάμ ἀπό δύο πρόσωπα, ἀπό τούς γονεῖς του, ἀλλά ἔγινε, ἦρθε σέ ὑπαρξη, κατ' ἐυθεῖαν ἀπό τόν Θεό.

(Συνεχίζεται)

Με πολλές εὐχές,

† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας